

FI lausuntopyyntö VV

1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Kannuksen kaupunki	Leena Sämpi	Terttu Korte	21.3.2017	Kannuksen kaupunginhallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

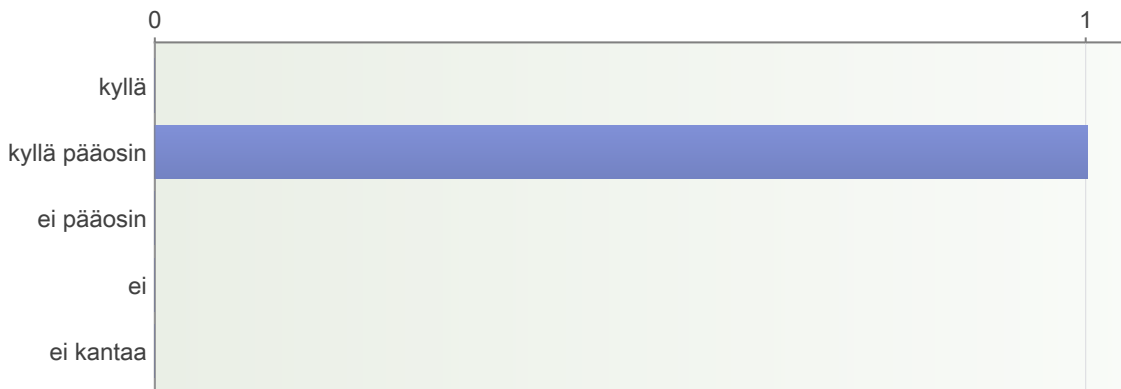
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Periaatteessa uudistuksella haetaan terveys- ja hyvinvointierojen kaventamista ja palvelujen yhdenvertaista saatavuutta. Luonnoksessa esitetty malli kaipaa kuitenkin yksinkertaistamista ja selkeytystä. Lakiluonnoksessa esitetty ohjausjärjestelmä on monimutkainen. Myös palvelutuotanto pirstoutuu eikä malli tue palveluketjujen toimivuutta, mikä on ongelmallista asiakkaan kannalta.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

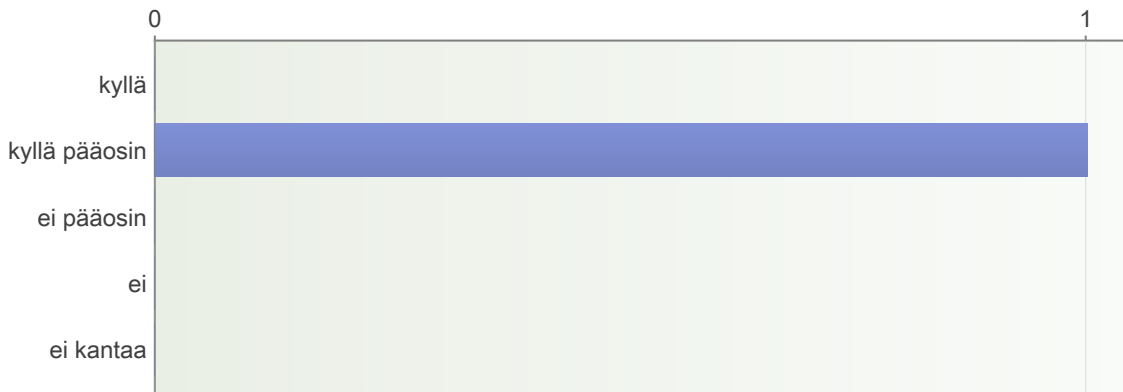
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Periaatteessa kyllä, mutta asiakkaan valinnanvapauteen vaikuttaa myös olemassa oleva markkinatilanne. Mikäli alueelle ei synny toimivia markkinoita, ei asiakkaan vaikutusmahdollisuudet toteudu.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

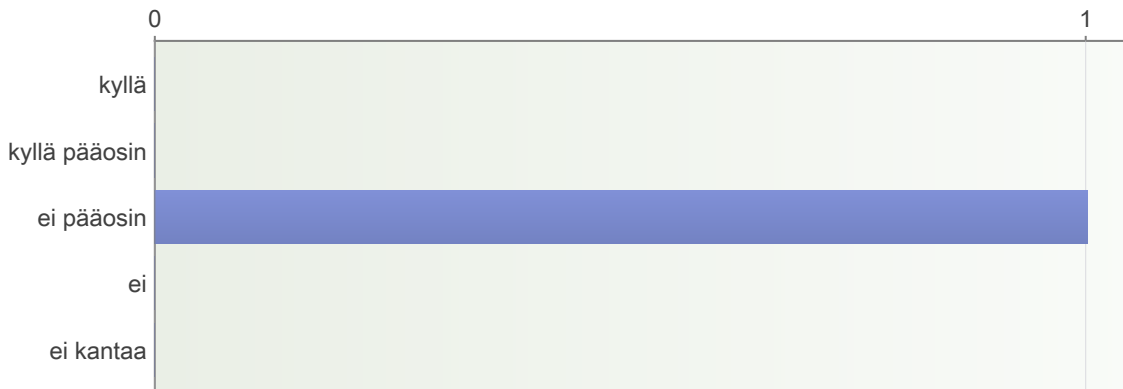
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Järjestelmä on erittäin monimutkainen ja palveluun hakeutuminen ja siihen sitoutuminen vaatii asiakkaalta kykyä arvioida omaa tilannetta. Mikäli alueella ei ole riittävästi palvelutarjontaa, ei asiakkaan valinnanvapaus toteudu.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

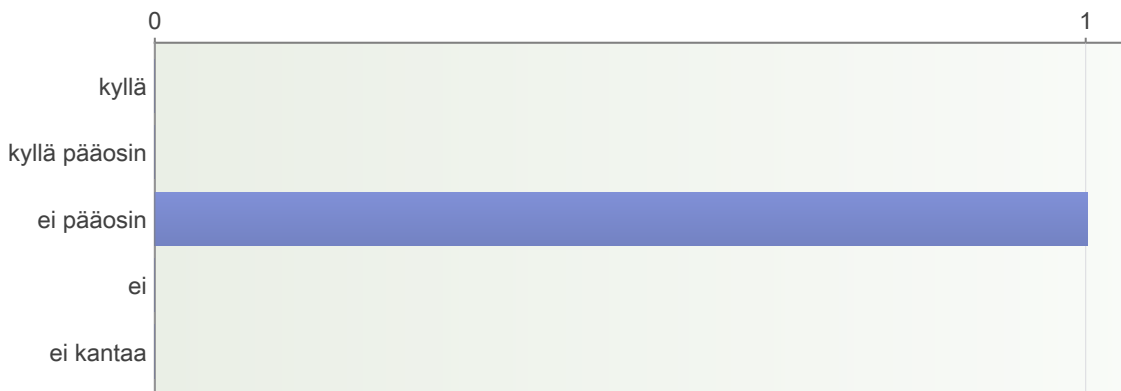
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mikäli valinnanvapaus toteutetaan esitetyllä tavalla, asiakkaan mahdollisuudet saada yhteensovitettuja palveluita eivät toteudu. Laaja-alaisesti sotepalveluita tarvitsevien asiakkaiden palveluiden tuottaminen jakaantuu useille eri toimijoille, yksityisille palveluntuottajille, julkisille yhtiöille, maakunnan liikelaitokselle. Maakunnan mahdollisuudet ohjata tuottajia ovat rajallisia ja vaativat runsaasti yksityiskohtaista sopimista.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kyseinen malli rajoittaa maakunnan oikeutta päättää palvelujen tuotantotavasta ja ohjata palveluja kokonaisuutena. Kustannusten nousun ristitekijöitä ovat lisäksi ICT-investointikustannukset, maakunnan ja sen liikelaitoksen sekä tuottajien lisääntyvät hallinnolliset tehtävät.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

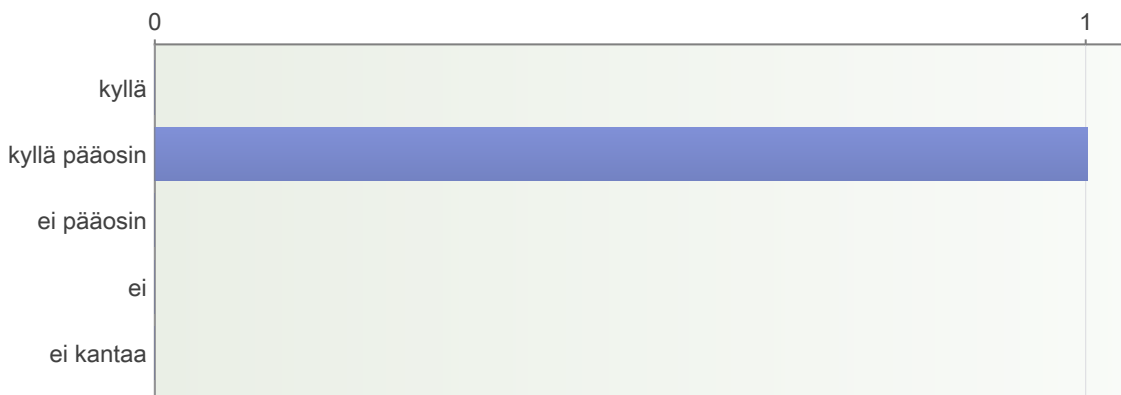
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Laissa olevat säännökset palvelujen järjestämistavoista kaventavat merkittävästi maakunnan mahdollisuuksia käyttää itsehallinnollista päätösvaltaa eivätkä anna järjestäjälle tarvittavaa liikkumavaraa palvelujen toteuttamiseen.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapausmalli luo mahdollisuuksia uudistaa toimintatapoja. Toimintatapojen uudistaminen vaatii kuitenkin myös tarpeettoman ja turhan yksityiskohtaisen sääntelyn purkamista.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvuuista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiötettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Vastaajien määrä: 1

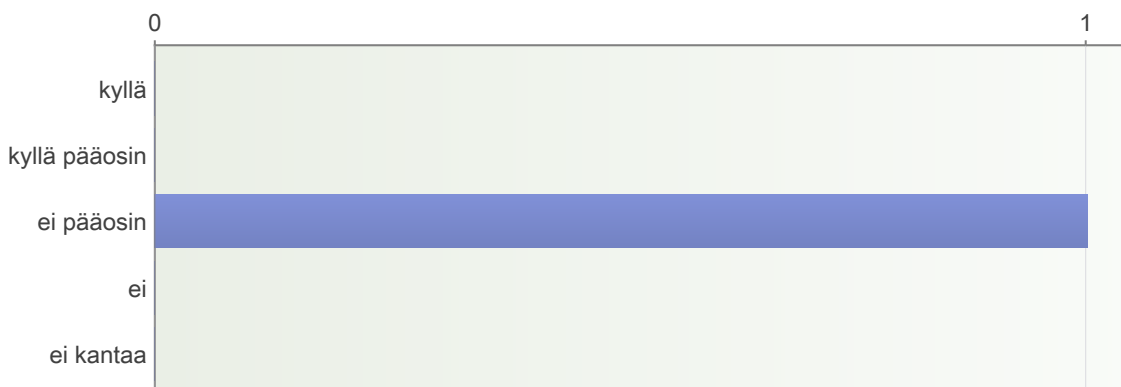
- Asiakkaan näkökulmasta lakiluonnoksessa esitetyt suoran valinnan palvelut eivät ole riittävän selkeitä. Useita eri tason palveluita tarvitsevan asiakkaan kohdalla on erityisen vaikea määritellä, mihin palvelukategoriaan hän kuuluu. Vaarana on asiakkaan luokuttaminen mm. sote-keskuksen ja liikelaitoksen välillä.

19. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

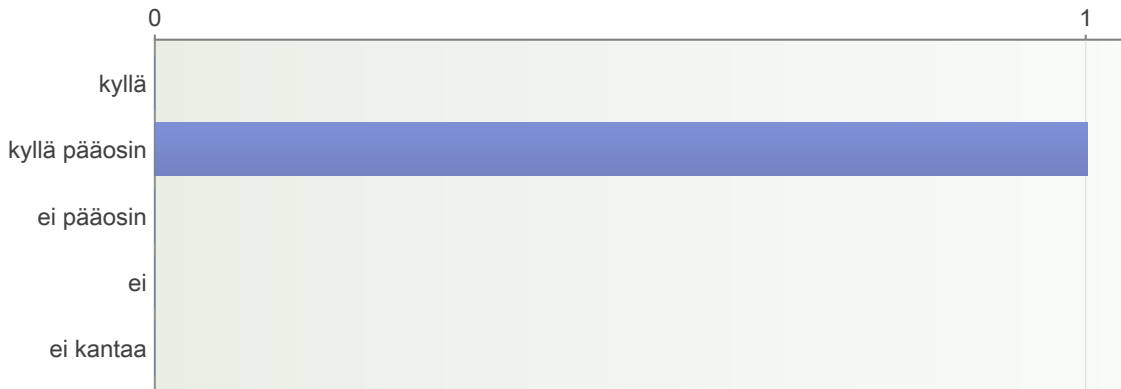
21. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnalla ei ole suoria ohjaus- eikä vaikutusmahdollisuuksia maksusetelipalvelun tuottajaan.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

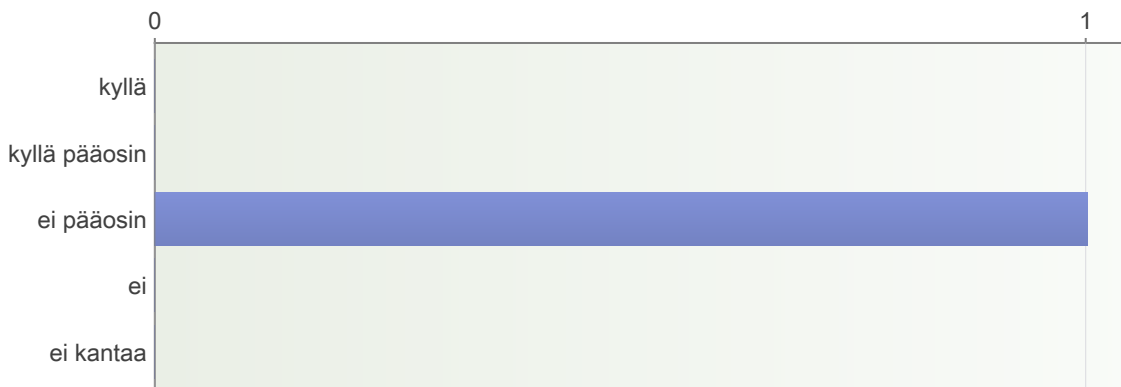
23. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Periaatteessa kyllä, mutta sote-keskuksella ei ole kuitenkaan juuri mahdollisuutta puuttua asiaan, mikäli se esimerkiksi havaitsee palvelussa puutteita.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

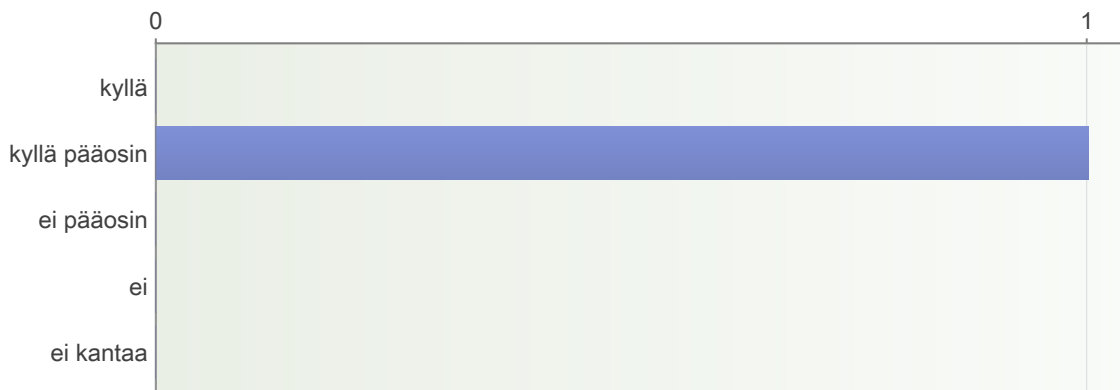
25. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Järjestelmä on monimutkainen asiakkaan näkökulmasta.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

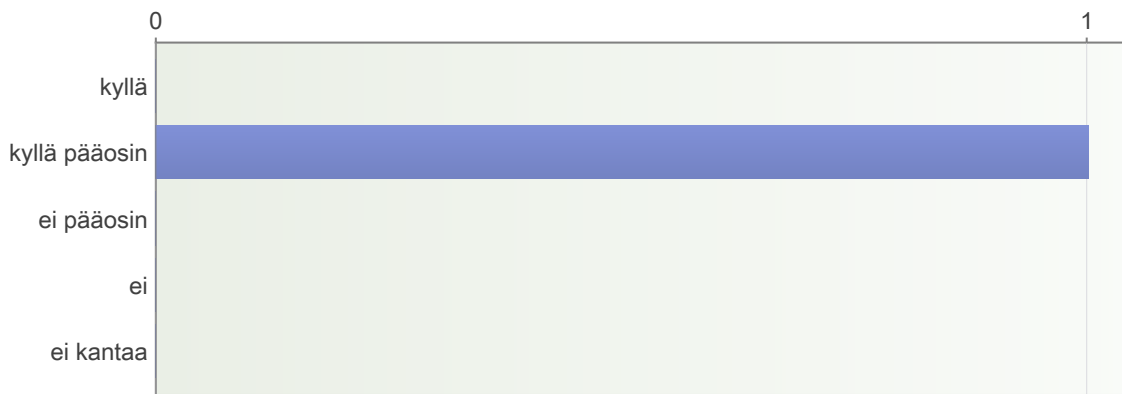
27. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Säännös on epäselvä asiakkaan näkökulmasta. Liikelaitoksen on tuotettava palvelut tilanteessa, jossa palveluita ei ole saatavilla sote-keskuksissa. Asiakkaan tulisi tietää, mitä palveluja on saatavissa sote-keskuksissa ja mitä maakunnan liikelaitoksessa. Mikäli markkinoita ei synny maakuntakeskuksen ulkopuolelle, syntyy tilanne, jossa asiakkaat ovat epätasa-arvoisessa tilanteessa valinnanvapauden suhteen.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

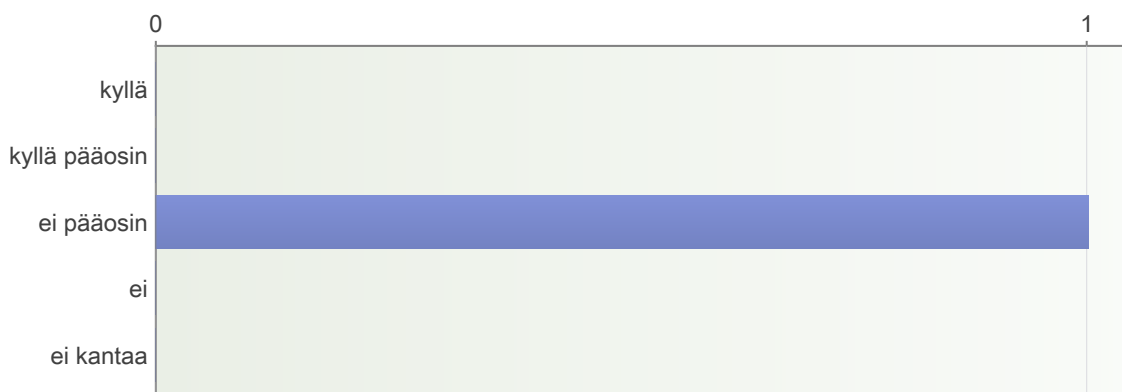
29. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan näkökulmasta jää epäselväksi, miten asiakassetelillä hankittavat palvelut määritellään ja miten asiakas tietää, mitä palveluita hän on oikeutettu saamaan asiakassetelillä.

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

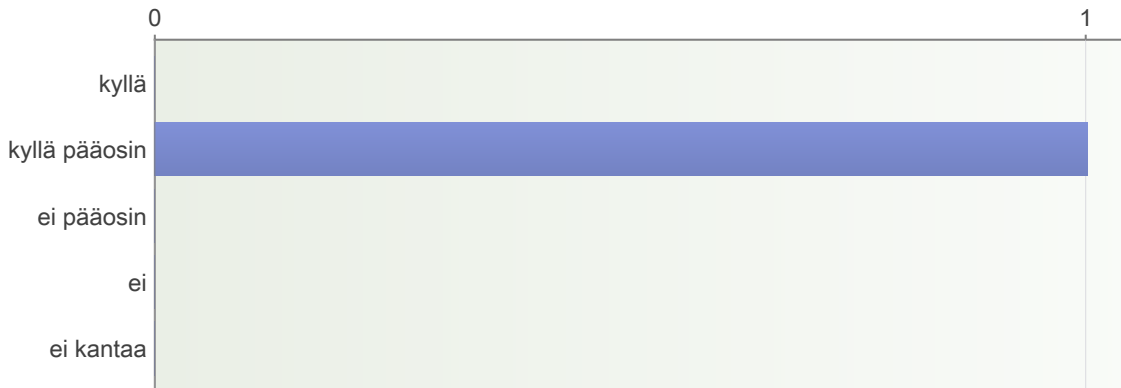
31. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakassetelillä tuotettavien palveluiden yhtiöittämisvelvollisuus pirstoo entisestään palvelurakennetta. Epäselväksi jää ei toimijoiden väliset sopimukset sekä hankintasuhteet sekä maakunnan vaikutusmahdollisuudet.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

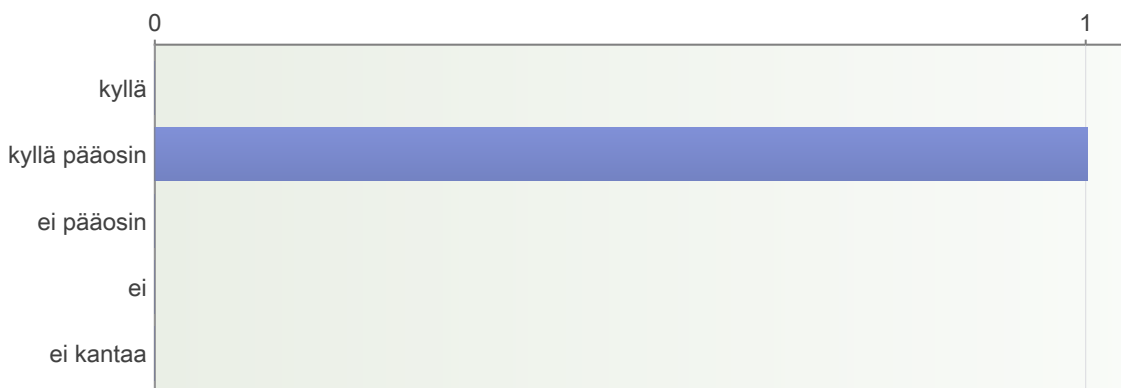

33. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

35. Vapaamuotoiset huomiot.

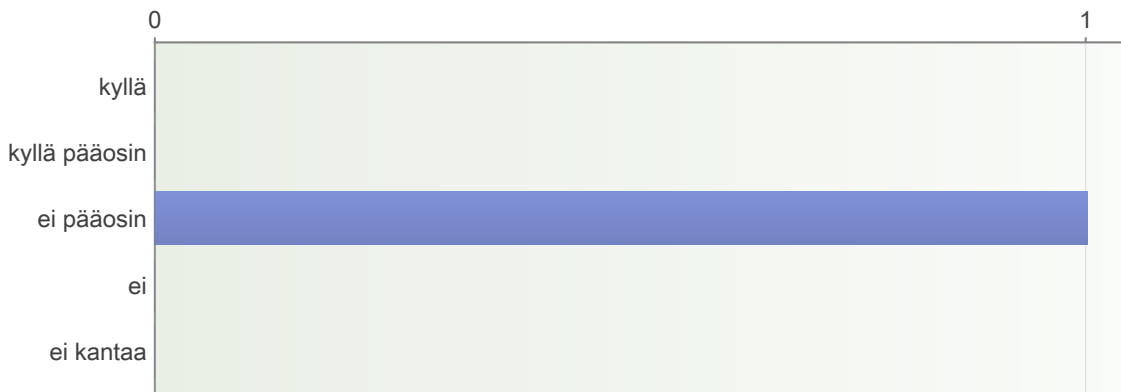
Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan näkökulmasta voi olla haasteellista palvelutarpeen tunnistaminen sekä mihin palveluihin asiakas on oikeutettu.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti). Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tuettu päätöksenteko voitaisiin säätää maakunnan sote-järjestäjän tai julkisoikeudellisista palveluista huolehtivan liikelaitoksen tehtäväksi. Tuetun päätöksenteon mukaisen palvelun tuottajan kustannusten korvaamisesta ei ole mitään mainintaa.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

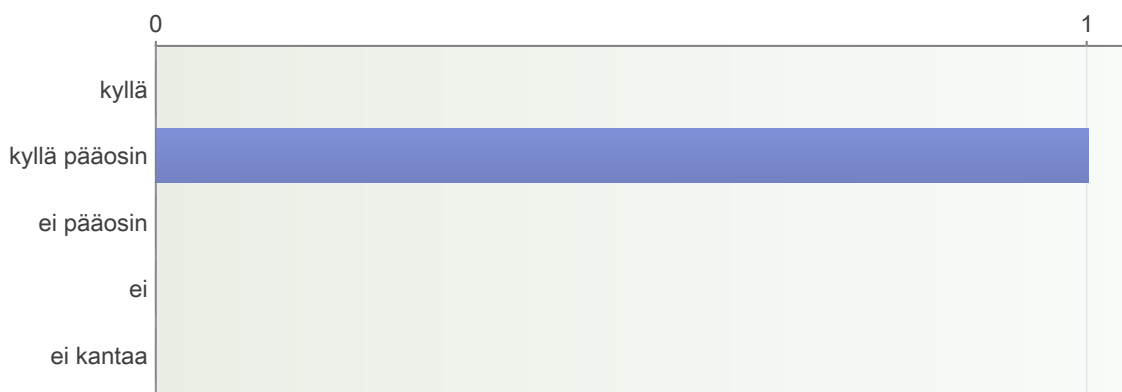
39. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hyväksymismenettely edellyttää vahvaa osaamista ja resurssointia maakunnassa. Uhkana byrokratian ja kustannusten kasvu.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

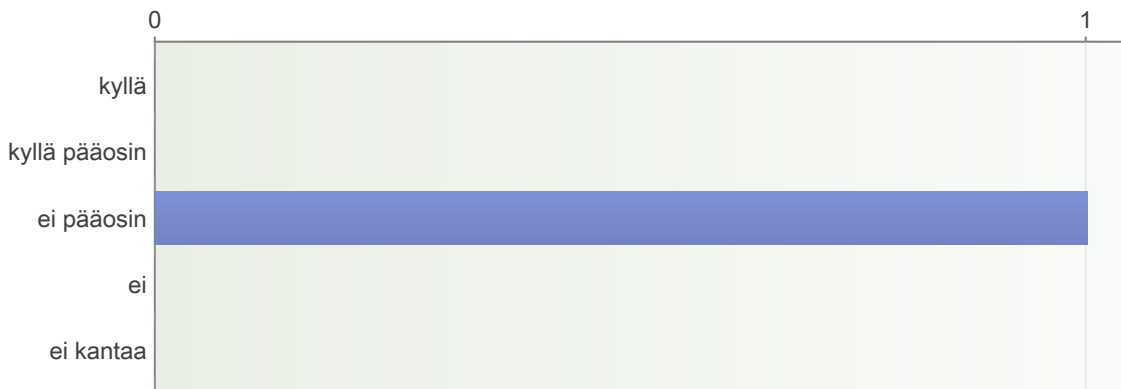
41. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kattavien, riittävän yksityiskohtaisen sopimusten laatiminen tulee olemaan haastavaa ja vaatii uudentyyppistä ajattelua ja resurssointia.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

43. Vapaamuotoiset huomiot.

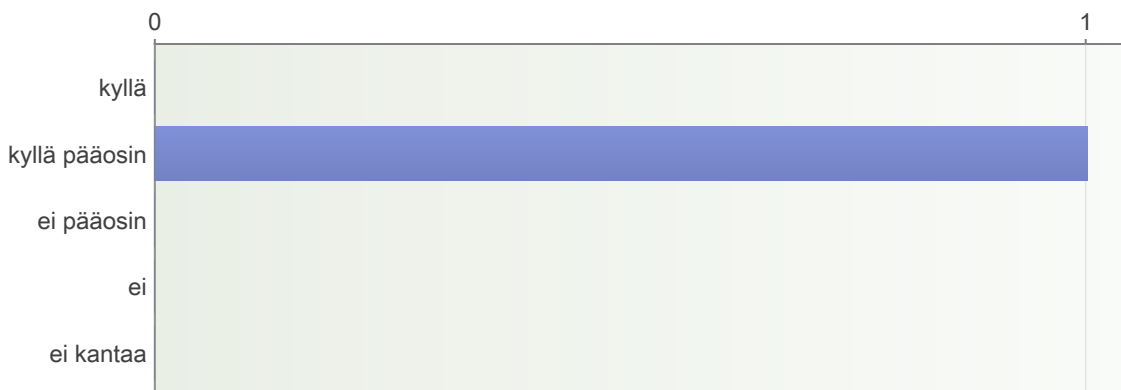
Vastaajien määrä: 1

- Tietyt tietojärjestelmävaatimukset ja raportointivelvoitteet saattavat rajoittaa pienten yritysten ryhtymistä palveluntuottajaksi.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

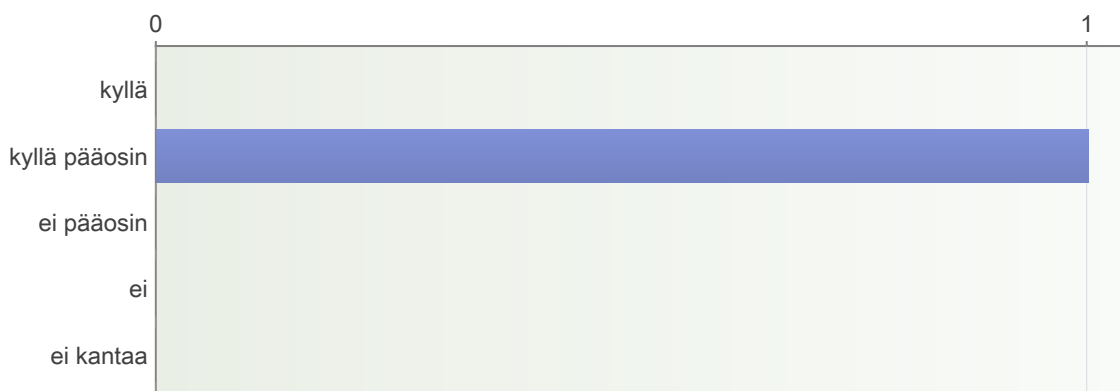
45. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tarveperusteinen maksu on periaatteessa toimiva, mutta saattaa johtaa tuottajaa ohjaamaan suuria kustannuksia aiheuttavan asiakkaan liikelaitoksen hoidettavaksi

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

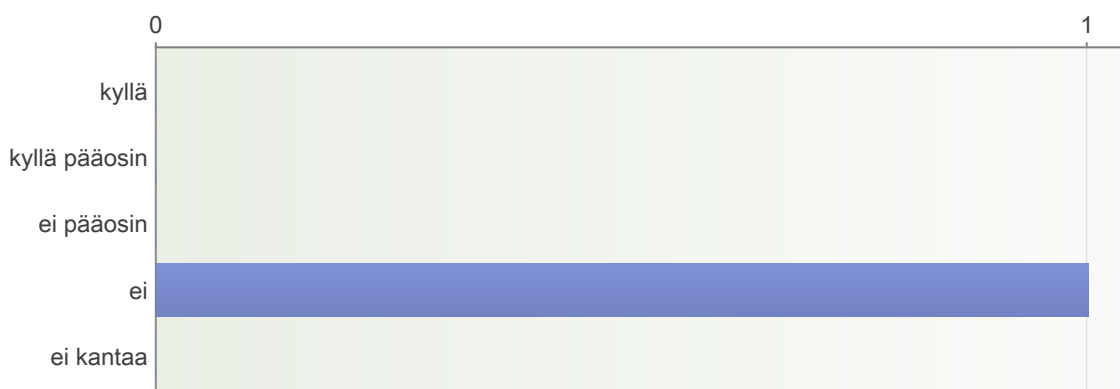
47. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Korvauserusteet laadun, kustannustehokkuuden ja vaikuttavuuden perusteella ovat kannatettavia, mutta aiheuttaa haasteita em. perusteiden mitattavuuteen.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

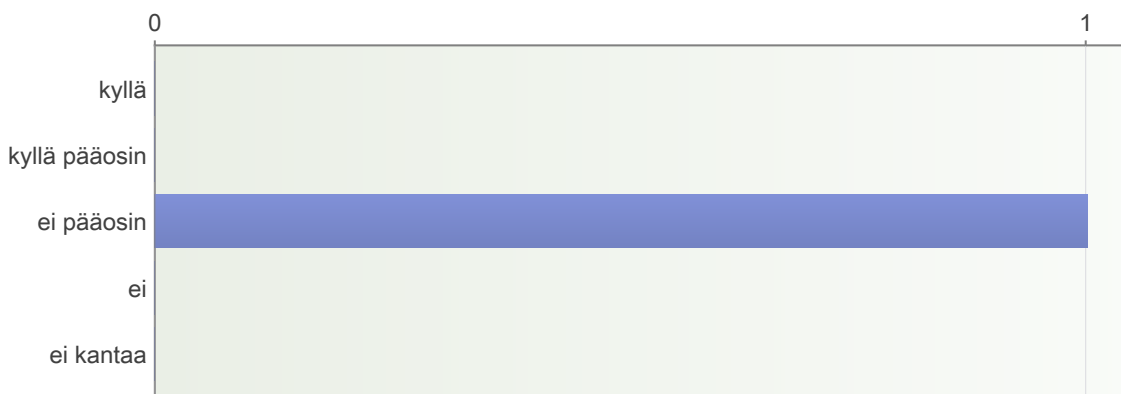
49. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauden toimeenpanolle on varattava riittävä siirtymäaika. Maakuntaudistuksen toteuttaminen ilman valinnanvapauttakin on erittäin haasteellista esitetystä aikataulusta. Lakiehdotuksessa annetussa aikataulussa mallia on mahdoton toteuttaa.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

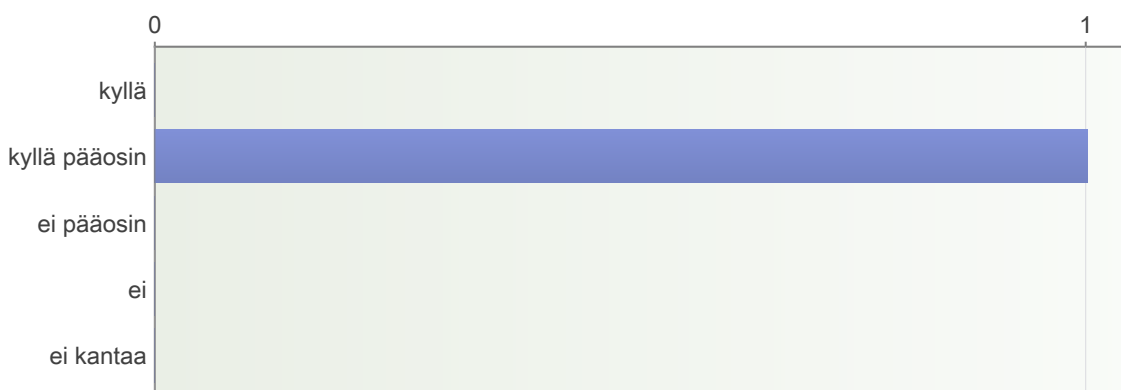
51. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Järjestämisvastuun toteuttaminen esitetystä muodosta synnyttää uusia hallintorakenteita ja lisää byrokratiaa.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

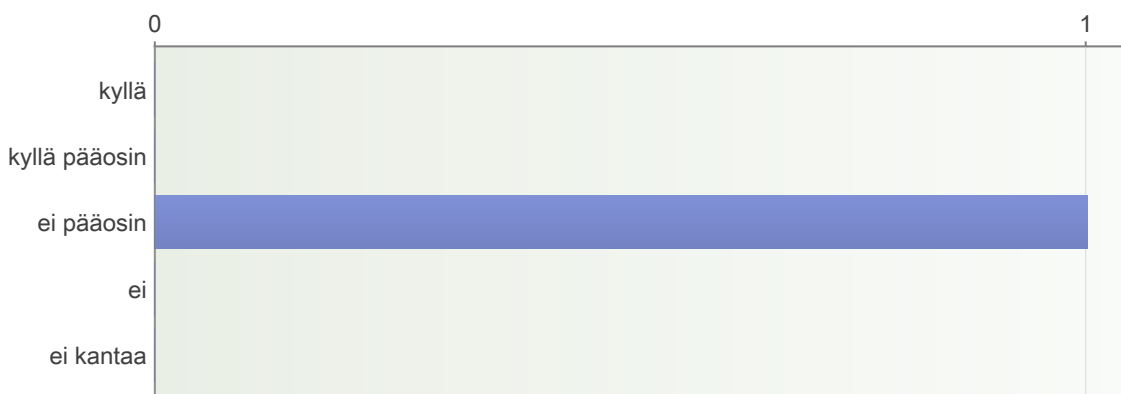
53. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Periaatteessa kyllä, mutta edellytyksistä huolimatta markkinoita ei välttämättä synny varsinkaan maakuntakeskusten ulkopuolisille alueille. Tämä lisää kansalaisten eriarvoisuutta

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Tuottajille asetettavat vaatimukset karsivat erityisesti pieniä toimijoita pois markkinoilta.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

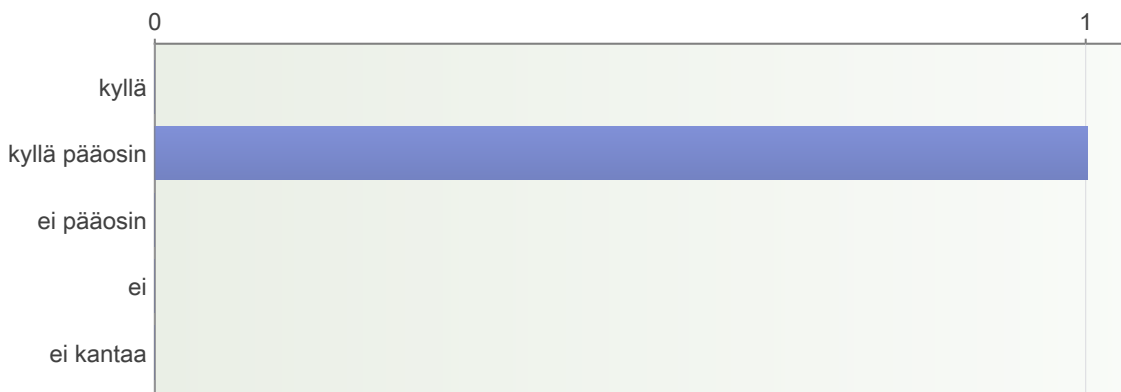
57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Vastaajien määrä: 1

- Periaatteessa yksilön vaikuttamismahdollisuudet saattavat lisätä myös tietoisuutta omista valinnoista ja hyvinvointityöstä. Parhaimmillaan se voi parantaa myös palvelun laatua ja vaikuttavuutta. On kuitenkin vaikea arvioida, vaikuttavatko palvelun laatu ja tulokset asiakkaan valintoihin, vai ohjaako suurten toimijoiden markkinointi asiakkaan valintoja.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

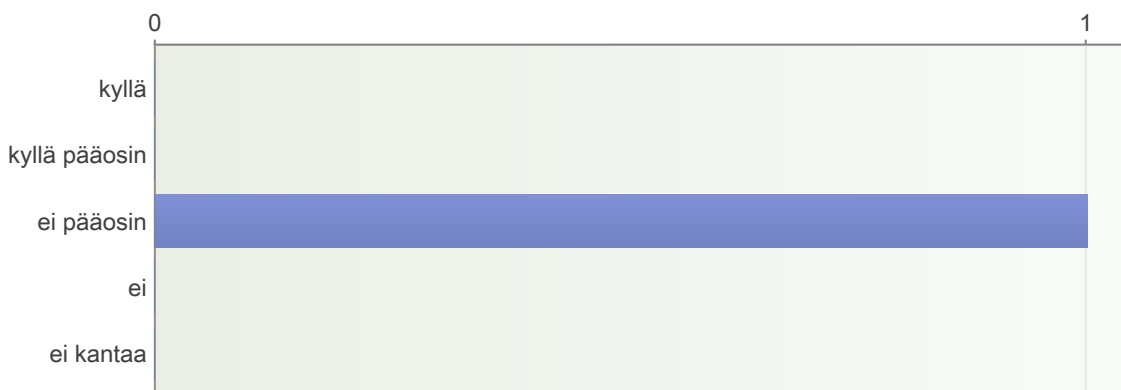

59. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Arvioinnissa ei ole riittävästi huomioitu sote-uudistukselle asetettuja tavoitteita yhdenvertaisuudesta, palveluketjujen toimivuudesta eikä uudistuksen taloudellisista vaikutuksista.

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Kannuksen kaupunki yhtyy kuntaliiton lausuntoon eikä kannata valinnanvapauden toteutumisesta laissa esitetyllä tavalla. Yleisesti ottaen Kannuksen kaupunki pitää valinnanvapautta kannatettavana asiana. Nyt esitetty malli johtaa käytännössä palvelukokonaisuuksien pirstoutumiseen ja asiakkaiden eriarvoisuuden lisääntymiseen. Valinnanvapaussmallia tulisi viedä eteenpäin laajentamalla nykyisten palvelusetelien käyttömahdollisuuksia.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.